

BELEIDSPLAN KERKEN IN DE LAURENS 2026-2030

MAASKANT OPEN GRENZEN
EN LAURENSPASTORAAT

KERKEN
IN DE
LAURENS

Beleidsplan Kerken in de Laurens 2026 – 2030

Maaskant Open Grenzen en Laurenspastoraat

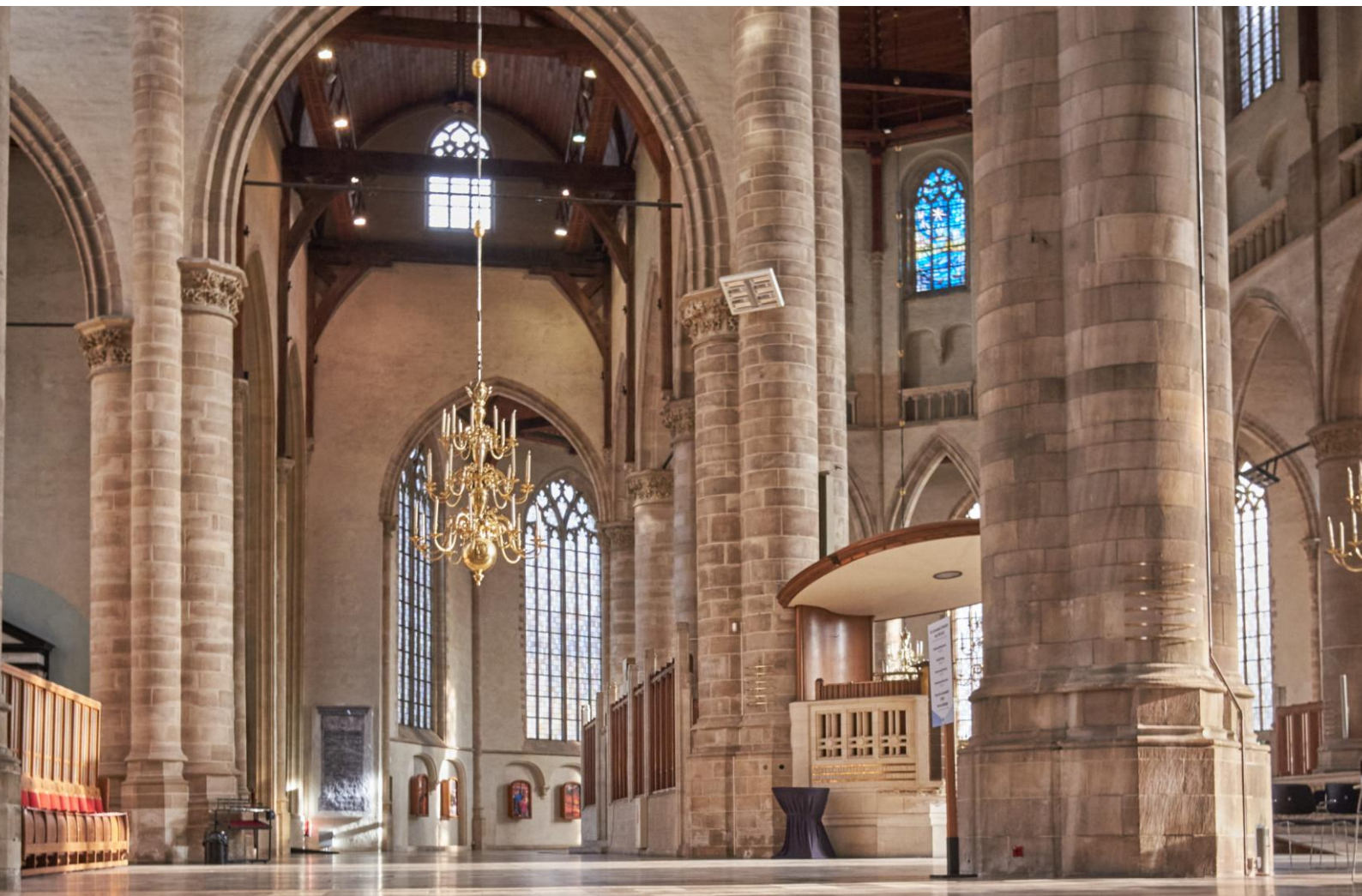
Inhoud

Inleiding	3
1. Kerken in de Laurens.....	4
1.1 Missie: Wat doen we en waarom?	4
1.2 Visie: Dromen en ambities	4
1.3 Strategie: wat zijn onze prioriteiten 2026-2030?.....	5
2. Context.....	7
2.1 Rotterdam – de stad	7
2.2 Hervormde gemeente Rotterdam-Centrum.....	7
2.3 Laurenskerk.....	7
2.4 Kerkmuziek	8
2.5 Stichting Grote of Sint Laurenskerk	10
2.6 Citypastor	10
3. Uitvoeringsagenda 2026 -2030	12
3.1 Uitvoeringsplannen.....	12
3.2 Evaluatie.....	14
4. Individuele beleidsplannen	15
4.1 Maaskant Open Grenzen	15
4.2 Laurenspastoraat.....	18
Addendum	21

Inleiding

Al sinds lange tijd hebben de wijkgemeenten het Laurenspastoraat en Maaskant Open Grenzen hun thuis in de Grote of Sint Laurenskerk in Rotterdam. Beide zijn een wijkgemeente van de Hervormde Gemeente Rotterdam-Centrum, met een eigen geschiedenis, waaraan ze hun eigenheid ontleen, en een specifiek karakter dat met name in de Erediensten sterk naar voren komt. Er is echter ook veel gezamenlijkheid. Om dat te bevorderen schreven MKOG en LP in 2020 een gezamenlijk vijfjarig beleidsplan. Daarin kwam de gezamenlijkheid vooral terug in ambities om de onderlinge samenwerking te versterken. Veel was tegelijk ook nog apart. Sommige ambities van dat beleidsplan zijn gerealiseerd, andere niet, nog weer andere zijn niet meer aan de orde. De uitwerking van het vorige beleidsplan is ook een periode naar de achtergrond verschoven, toen het door de coronapandemie ook in de kerk vooral overleven was, maar waarin we ook moesten improviseren en innoveren om het 'gewone' kerkelijk leven rond pastoraat en eredienst gaande te houden.

Het is nu tijd voor een nieuw plan, voor de jaren 2026-2030. Inmiddels is er in de praktijk veel uitwisseling en samenwerking tussen beide wijkgemeenten. We hebben te maken met dezelfde dynamiek in de samenleving, en onze gemeenschappen zijn grotendeels gebaseerd op gezamenlijke waarden. Vanuit een gedeelde roeping om in het hart van Rotterdam present te zijn, heeft dit beleidsplan 2026-2030 een focus op de manier hoe we naar buiten treden. Het geeft vorm aan hoe we als wijkgemeenten samen kerk willen zijn in de Laurenskerk. In, voor en met de stad en de Rotterdammers.

1. Kerken in de Laurens

1.1 Missie: Wat doen we en waarom?

Als Laurenspastoraat (LP) en Maaskant Open Grenzen (MKOG) delen we een roeping om in de stad Rotterdam dienstbaar van waarde te zijn. Die roeping is ook verbonden met ons thuis, de Laurenskerk, en wordt daar ook door gekleurd. De Laurenskerk is niet alleen van betekenis als plek van samenkomst voor de gemeente, maar heeft door zijn schoonheid en lange historie een intrinsieke waarde en waardigheid, die kleuring geven aan alle activiteiten die er plaatsvinden. Hij is daarmee als gebouw en als kerk een icoon, een baken voor Rotterdam en haar inwoners.

Onze gedeelde missie als Kerken in de Laurens laat zich als volgt samenvatten:

- *Wij zijn gastvrij en open. Dat betekent dat we vanuit de christelijke traditie pleisterplaats willen zijn voor wie op zoek zijn naar zingeving, bezieling, ontmoeting en betekenis.*
- *Wij zijn missionair en diaconaal. Dat betekent dat wij ons door God geroepen weten om zijn toekomst van vrede en gerechtigheid nu al handen en voeten te geven in onze stad en de droom van zijn koninkrijk te delen.*
- *Wij zijn profetisch. Dat betekent dat we ons uitspreken waar de gerechtigheid onder druk staat en mensen dreigen te verdrinken in systemen – waarbij wij ons bewust zijn van onze eigen rol in de leefbaarheid van stad en samenleving.*

1.2 Visie: Dromen en ambities

We zien het als onze opdracht om op een open, gastvrije en kritische manier present te zijn in de stad – niet als antwoord, maar als uitnodiging tot dialoog, reflectie en verandering. In een samenleving die vaak versnipperd en vluchtig is, willen wij een tegenstem laten klinken: een plek van onthaasting, verdieping en hoop. Dit doen we vanuit onze missionaire en profetische roeping, om vorm te geven aan onze pastorale gastvrijheid.

Vanuit onze **missionaire en profetische roeping** gunnen we de stad en haar Rotterdammers dat ze de Laurenskerk weten te vinden voor spiritualiteit, zingeving, het authentieke verhaal, voor een open, vragende, zoekende theologie, voor interreligieuze dialoog, voor muziek en stilte, voor 'het goede, het ware en het schone'. Missionair betekent immers ook het present stellen van Gods liefde in de samenleving. We openen de deuren voor mensen die zoeken, en spreken op plekken waar het Woord nog maar nauwelijks wordt gehoord. Vanuit onze profetische roeping spreken ons uit tegen onrecht en nemen we stelling voor menselijkheid en zorg om de schepping. Daarin treden we ook naar buiten, méér dan voorheen, om onze boodschap te laten horen, uit te nodigen en contact te zoeken met de stad.

Sterk hiermee samenhangend is onze **diaconale roeping**, een wezenskenmerk van de Kerk. Diaconaat betekent dienstbaarheid en gaat over het belangeloos omzien naar en hulp bieden aan wie in nood zijn, zowel plaatselijk als wereldwijd. In de viering van de Maaltijd van de Heer gedenken we Christus' dienstbaarheid aan en liefde voor de wereld. In navolging daarvan willen wij handen en voeten geven aan het evangelie door ons in te zetten voor mensen in onze stad, door naar hen om te kijken en voor hen klaar te staan.

Met onze **pastorale gastvrijheid** willen we er voor zorgen dat de mensen die de kerk in komen zich gezien voelen, rust ervaren en een luisterend oor vinden – dat de kerk die ze binnen komen ook een plek is waar mensen met hun eigen verhaal terecht kunnen, dat de kerk meer is dan een gebouw dat als museum te bezoeken is. In onze droom is de Laurenskerk:

- zeven dagen per week open en toegankelijk, zowel fysiek als in uitstraling.
- een plek waar iedereen zich veilig en gezien voelt, kan bidden, rust kan vinden of kan praten met iemand die luistert.
- in uitstraling en identiteit onlosmakelijk verbonden met de religieuze en spirituele lading die een kerk heeft, een plaats waar het bevrijdend woord verwacht wordt.
- duidelijk herkenbaar als kerk, met een liturgisch centrum waar iets vanuit gaat, en dat ook voor gasten en voorbijgangers herkenbaar is als heilige ruimte.

We zijn ervan overtuigd dat het gesprek met de samenleving, met andersdenkenden en andersgelovigen ook onszelf kan verrijken in ons eigen denken en geloven.

1.3 Strategie: wat zijn onze prioriteiten 2026-2030?

Vanuit onze missie stellen we vijf prioriteiten voor de komende vijf jaar. In hoofdstuk 3 worden daar concrete acties aan verbonden.

A - Zichtbare aanwezigheid in Rotterdam

We zijn herkenbaar aanwezig in Rotterdam met aanbod dat mensen aanspreekt en uitnodigt tot ontmoeting, bezinning en verbinding.

We willen meer samen optrekken in onze presentatie naar buiten. Samen zijn we sterker, hebben we meer mensen, meer bestuurskracht, meer tijd en meer ideeën om met onze missie naar buiten te treden.

We willen onze externe communicatie en zichtbaarheid verbeteren met een samenhangende communicatiestrategie voor sociale media, flyers en posters (in en rond de Laurenskerk).

B - Toegankelijke geloofsgemeenschappen – een veilige kerk

We bouwen aan open, inclusieve en gastvrije kerkgemeenschappen waar mensen zich thuis en veilig kunnen voelen, ongeacht achtergrond of levensfase.

We willen de uitstraling en beschikbaarheid van de Laurenskerk als kerk versterken. Kerkmuziek is een belangrijk onderdeel daarin.

C - Samenwerking en verbinding

We versterken de samenwerking tussen Maaskant Open Grenzen en het Laurenspastoraat. We zoeken actief verbinding met maatschappelijke en culturele partners in de stad. Dat biedt ons een bredere basis om vanuit onze profetische missie behulpzaam te zijn in de stad en misstanden aan te kaarten.

We doen organisatorisch veel apart en daarmee ook dubbel. We willen onderzoeken waar we onze organisatorische infrastructuur (ledenbestand, website, communicatie) kunnen samenvoegen en stroomlijnen.

We willen intensiever samenwerken met de citypastor in de taken die hij heeft, en gebruik maken van zijn relaties in onze stad.

We willen onderzoeken of degenen die een pastorale taak hebben in de wijkgemeenten, ook inzetbaar zijn als er pastorale behoefte is bij activiteiten buiten de eigen wijkgemeente, bij evenementen van de citypastor of van de Kerken in de Laurens. Bijvoorbeeld bij een lunch voor de stad (Kerst en Pinksteren), of na een herdenkingsdienst als Ketikoti, 14 mei, Jom Ha Shoah en Wereld Aidsdag.

D - Duurzame organisatie en betrokkenheid

Beide wijkgemeenten kunnen zich gelukkig prijzen met de grote en langdurige inzet van gemeenteleden die vrijwillig taken op zich nemen. Met een 'vrijwilligersbeleid' voor het werven, waarderen, behouden en beschermen van gemeenteleden, kunnen we voorkomen dat mensen een te grote en te langdurige verantwoordelijkheid dragen.

We bouwen zo aan een gedragen organisatie met ruimte voor initiatief, eigenaarschap, heldere afspraken en duurzame inzet van menskracht en middelen.

E - Samenwerking met bestuur, directie en medewerkers van de Stichting Grote of St Laurenskerk versterken

Voor de Kerken in de Laurens is het essentieel dat de Laurenskerk behouden en toegankelijk blijft. De Stichting Grote of St Laurenskerk (SGLK), die hiervoor in het leven geroepen is, is daarin een belangrijke samenwerkingspartner (zie paragraaf 2.5).

Als wijkgemeenten willen we de inzet van SGLK waarderen en de samenwerking versterken. Op de werkvloer is er al een intensieve en laagdrempelige samenwerking met de beheerders, met name rond de diensten op zondag en door de week (Vrijdaggebed en Middagpauzedienst). We continueren het kwartaaloverleg met de directie van SGLK en het jaarlijkse gesprek met het bestuur van SGLK.

2. Context

De twee wijkgemeenten in de Laurens staan niet op zichzelf, maar ze bestaan in de context van andere organisaties en entiteiten. In dit hoofdstuk staan we stil bij deze verschillende contexten waarin we kerk zijn, en hoe deze een rol spelen in de verwezenlijking van onze ambities de komende jaren.

2.1 Rotterdam – de stad

In de maatschappij lijkt in toenemende mate behoefte aan zingeving, aan een plaats van bezinning en rust. Nu al is de Laurenskerk een plaats waar mensen spiritualiteit en inspiratie weten te vinden. In de Museumnacht staan er in de Laurenskerk lange rijen voor het aanbod van een zegen en voor het loket voor levensvragen. Op kaarsjesavonden komen honderden mensen de Laurenskerk binnen om een kaarsje aan te steken. De bezoekers van de Kapel komen om rust te vinden, om te bidden of om hun verhaal te delen. De Middagpauzedienst op dinsdag is een bezinningsmoment voor voorbijgangers, mensen die in de stad werken en toeristen, naast een vaste kern bezoekers. Het Gebed van Vrede en Verzoening verbindt ons en de stad met meer dan 180 andere plaatsen in de wereld waar oorlog verwoesting heeft gebracht. De Cantatediensten, de kerstdiensten en de Matthäus Passion trekken grote aantallen bezoekers van buiten de KidL-gemeenschap.

2.2 Hervormde gemeente Rotterdam-Centrum

Als wijkgemeenten zijn we deel van de Hervormde Gemeente Rotterdam-Centrum (HGRC). Er zijn al allerlei formele en informele contacten en samenwerkingen, met de Pauluskerk en andere wijkgemeenten, maar meer samenwerking is mogelijk. Bestuurlijk leveren onze wijkgemeenten een bijdrage aan de Algemene Kerkenraad, Het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters.

Wij voelen ons verbonden met de HGRC, met de op onderdelen zo verschillende wijkgemeenten die toch samen één zijn in het centrum van Rotterdam. Daarnaast hebben wij de HGRC ook hard nodig. Onze uitstraling naar buiten, maar bijvoorbeeld ook de bestuurlijke relatie met de Stichting Grote of St Laurenskerk, lopen voor een groot deel via de HGRC (onder andere via de Algemene Kerkenraad, het College van Kerkrentmeesters en het College van Diakenen). Onze wijkgemeenten zijn daarom ook gebaat bij intensieve (bestuurlijke) samenwerking met de andere wijkgemeenten en de wijk-overstijgende onderdelen van de HGRC.

2.3 Laurenskerk

Voor ons als wijkgemeenten is het essentieel dat onze erediensten in de Laurenskerk plaats vinden en dat de kerk dagelijks toegankelijk is als plek voor stilte en bezinning. Daarnaast zijn ook veel van onze gezamenlijke visie en ambities nauw verbonden met het gebouw. Een strategie om onze visie te realiseren kan niet buiten het gebouw om. De Laurenskerk is een plek die uitnodigt om binnen te komen, om rond te dwalen, om rond te kijken, om tot rust te komen, om te reflecteren. Het is ook een plaats met een grote symbolische waarde. De Laurenskerk is niet alleen een plek die mensen uitnodigt om zin te zoeken, maar is ook een platform: een wake voor Gaza, een viering van KetiKoti of

een herdenking heeft op deze plaats waar al eeuwenlang mensen samenkomen meer zeggingskracht dan op veel andere plaatsen – en wordt vaak beter gezien en luider gehoord.

Door de voor instandhouding van de Laurenskerk noodzakelijke verhuur zijn de deuren van de kerk vaak gesloten voor (be)zoekers. Voor een iconische stadskerk is het ons inziens onbestaanbaar dat de religieuze functie niet dagelijks aanwezig is. Er bestaat daarom al geruime tijd de wens voor een Dagkapel die altijd toegankelijk is als een ‘voorportaal van de Kerk’, om een kaarsje te branden, te bidden, de stilte te vinden of een persoonlijk gesprek te hebben. Daarnaast is het ook een helder teken in de stad dat de Laurenskerk nog een levende gemeente van Christus herbergt.

Voor de Hervormde Kerk Rotterdam-Centrum is het essentieel dat de Laurenskerk behouden en toegankelijk blijft. Een goede relatie met de Stichting Grote of St Laurenskerk (zie 2.5) en een gedeelde visie op het gebruik van de Laurenskerk is daarvoor onontbeerlijk.

2.4 Kerkmuziek

De diensten van de wijkgemeenten in de Laurenskerk kenmerken zich door een weloverwogen en verzorgde liturgie waarin kerkmuziek een onmisbaar onderdeel is. Christus is de gastheer in de eredienst en de schoonheid die gezocht wordt is eer van de gemeente aan de Ene. De wijkgemeente MKOG maakt gebruik van een klassiek-vrijzinnige orde die sober van aard is. Het Laurenspastoraat kent een oecumenisch-protestantse orde en viert iedere dienst de Maaltijd van de Heer. Het LP staat

daarmee in de Liturgische Beweging die waardevolle bronnen uit de voorreformatische tijd herontdekt heeft.

Kenmerkend voor de orden van dienst in de Laurenskerk zijn:

- De liturgie wordt gedragen door de gehele gemeente. Voor voorgangers, ambtsdragers, organist en cantorij zijn eigen rollen weggelegd, bijvoorbeeld in de responsies.
- Alle elementen in de dienst worden gezien als Woordverkondiging; niet enkel de preek, maar ook muziek, stilte, gebed, de Maaltijd, etc. Goede kerkmuziek is dan ook goede Woordverkondiging.
- Er wordt gebruik gemaakt van vaste ordinaria passend bij de tijd van het kerkelijk jaar.

Kerkmusici

De diensten van beide wijkgemeenten worden ondersteund door een vaste organist en cantor. Beiden zijn conservatorium-geschoolde beroepskrachten. De Laurenskerk beschikt over drie orgels van de Deense firma Marcussen die ieder een eigen rol hebben gekregen in de liturgie. De Laurensantorij staat alom bekend vanwege haar hoge, semi-professionele kwaliteit.

De cantor en de Laurensantorij werken enkele keren per jaar mee in de diensten van MKOG. Een groter aandeel hebben zij in de diensten van het Laurenspastoraat en in de avonddiensten. Alle zaken met betrekking tot kerkmuziek en liturgie komen tot stand in samenspraak met de beide wijkpredikanten en -kerkenraden. Waar andere musici participeren in de erediensten, oordelen onze kerkmusici over de toelaatbaarheid.

De beroepsmusici zijn ook van onschatbare waarde voor de ontwikkeling van nieuwe kerkmuziek. Cantor en organist hebben beiden al muziek voor de eredienst gecomponeerd, waaronder enkele ordinaria.

Avonddiensten

Naast de ochtenddiensten zijn er 's avonds vieringen met een verschillend karakter. Muziek speelt daarin echter telkens een centrale rol. Hiermee willen wij als Kerken in de Laurens een divers aanbod bieden aan de gelovige Rotterdammers, toeristen en muzikliefhebbers, met een kwaliteit die hoort bij een eredienst en die men verwacht in een iconische kerk als de Laurens.

De Laurenskerk kent de volgende avonddiensten:

- 1^e zondag – Choral Evensong
- 2^e zondag – Gregoriaanse Vespers
- 3e zondag – Cantatedienst
- 4e zondag – Muzikale Vespers
- 5e zondag – Bach Orgelverspers.

De *Choral Evensong* is geheel Engelstalig, om zo ook de internationale gemeenschap in Rotterdam een dienst te bieden.

De Cantatediensten genieten grote bekendheid en worden doorgaans door zo'n 400 à 500 kerkgangers bezocht. De organisatie ligt bij Laurens Vocaal, de stichting achter de Laurensantorij. Zij draagt ook het risico voor de kosten. Cantatediensten hebben hoge kosten, onder meer door de terechte *fair pay policy* voor het inhuren van musici en solisten. De collectes en andere vrijwillige bijdragen brengen hiervoor niet voldoende op; subsidies zijn nooit zeker. Dit is een blijvende zorg omdat wij de Cantatediensten een essentieel aanbod vinden voor een iconische kerk in het hart van Rotterdam. Deze diensten hebben dan ook een missionair karakter; de kennismaking met de schoonheid van taal en muziek in de liturgie kan mensen zo raken dat er iets verandert in de hoorder, in de deelnemer aan de liturgie.

Het is een bewuste keuze om diverse vormen van diensten aan te bieden die bogen op een eeuwenoude traditie. Maar binnen die vormen willen we niet statisch zijn; voortdurende vernieuwing is essentieel, ook binnen de kerkmuziek. We willen dat de Laurenskerk een broedplaats van nieuwe kerkmuziek blijft.

2.5 Stichting Grote of Sint Laurenskerk

Het onderhoud van de kerk brengt hoge kosten met zich mee. In 1989 werd daarom de Stichting Grote of St Laurenskerk (SGLK) opgericht met als doelen 'de instandhouding van de Laurenskerk als monument, en het exploiteren van het gebouw als maatschappelijk en cultureel centrum, in overeenstemming met de aard en waardigheid van het kerkgebouw.'¹ In de statuten werd vastgelegd dat de Hervormde Gemeente Rotterdam recht heeft op gebruik van het kerkgebouw. In een Convenant tussen de Hervormde Gemeente Rotterdam-Centrum en SGLK zijn de praktische en financiële afspraken over dit gebruik beschreven.² Voor SGLK is de verhuur van de Laurenskerk als evenementenlocatie een zeer belangrijke bron van inkomsten.³ Dat botst soms met de kerkelijke functie van de Laurenskerk.

Dit vraagt om het herformuleren van een gezamenlijke beleidsbasis; de afzonderlijke beleidsplannen bieden hiervoor voldoende aanknopingspunten. Met als vervolg heldere, concrete afspraken, vastgelegd in het vernieuwde convenant.

Wij willen blijven zoeken naar verbinding tussen onze ambities en die van SGLK, om elkaar te versterken. Samenwerking krijgt al concreet gestalte in bijdragen van KidL aan activiteiten van SGLK zoals de Museumnacht. En SGLK helpt ons bijvoorbeeld op Tweede Kerstdag met een uitgebreide lunch voor kwetsbare mensen, toevallige voorbijgangers en voor wie met hun ziel onder de arm lopen. De ontmoeting staat dan centraal. Maar er kan veel meer. In haar nieuwe Cultuurplan legt SGLK bijvoorbeeld de focus op het thema 'oorlog en vrede', met een beschrijving van het Gebed van Vrede en Verzoening. En de programmalijn 'Laurenskerk als plek voor de stad', met thema's als rust en bezinning, biedt mogelijkheden voor samenwerking vanuit ieders eigen invalshoek. Door in onze PR waar van toepassing naar elkaars activiteiten te verwijzen, kunnen we eenheid uitstralen naar buiten. Daarmee kunnen we elkaars ambities versterken. Tegelijk is het goed om de rollen ook duidelijk te houden: de SGLK is een exploitatiestichting met een culturele doelstelling; de maatschappelijke en religieuze taak van de Laurenskerk ligt primair bij de kerkelijke gemeente.

2.6 Citypastor

In Rotterdam is een citypastor werkzaam, voor 0.5 fte aangesteld door de Algemene Kerkenraad van de Hervormde Gemeente Rotterdam-Centrum.⁴ De citypastor is op basis van zijn functie betrokken bij organisaties en initiatieven die zich bezig houden met verbinding, diaconaat, de interreligieuze ontmoeting en herdenkingen. Jaarlijks brengt hij verslag uit in de Algemene Kerkenraad.

¹ Statuten SGLK, dd 21 december 2000, artikel 2

² Convenant tussen SGLK en HGRC 2021-2025, dd 14 december 2020. Het Convenant wordt eind 2025 hernieuwd.

³ Oude ziel, jong hart. Meerjarenplan 2025-2028 Laurenskerk Rotterdam

⁴ De opdracht van de Citypastor is vastgelegd in een door de Algemene Kerkenraad van de Hervormde Gemeente Rotterdam-Centrum vastgesteld document.

De Laurenskerk is een belangrijk element in het werk van de citypastor, een plaats waar een profetisch geluid klinkt, tegen de verharding in. Het wekelijkse Gebed van Vrede en Verzoening (Coventry) verbindt de Laurenskerk met kerken over de hele wereld. Herdenkingsdiensten zoals KetiKoti, 14 mei of Sjoa wekken diepe emoties en zijn tevens interkerkelijke en interreligieuze ontmoetingen.

Voor de Kerken in de Laurens is de citypastor een belangrijke schakel in onze visie op een open, naar buiten gericht kerk-zijn. Het brede draagvlak in onze wijkgemeenten voor de initiatieven van de citypastor vindt nog weinig vertaling naar concrete inzet. Dat vraagt om aandacht, en biedt tegelijk ook een kans om onze gezamenlijke missie te versterken. We willen daarom met de citypastor zoeken naar een goede vorm om deze inbedding meer concreet en wederzijds te maken. Een klankbord zou bijvoorbeeld een goede ondersteuning en wisselwerking zijn. Ook zal er gekeken worden hoe structurele (secretariële) ondersteuning geregeld kan worden. De rol van citypastor verdient meer kerkelijke ambitie.

3. Uitvoeringsagenda 2026 -2030

De voorgaande hoofdstukken gaan uit van de bestaande situatie, waarin al veel gebeurt in de samenwerking en in de afzonderlijke wijkgemeentes. Met andere woorden: de meeste genoemde doelen en ambities zijn op zich niet nieuw. Maar de verwoording ervan maakt ze concreet. Dat biedt kansen voor een plan van aanpak. In dit hoofdstuk benoemen we zo de stappen naar verdere realisatie van de doelen uit hoofdstuk 1.3.

3.1 Uitvoeringsplannen

Acties bij A - Zichtbare aanwezigheid in Rotterdam

Herkenbaar aanwezig in Rotterdam; samen optrekken in onze presentatie naar buiten; samenhangende communicatiestrategie

- Onze stem in de stad luider laten horen als gerechtigheid onder druk staat, waar kan in samenwerking met koepelorganisaties als het Convent van Kerken en Synagogen, Platform L&R, SPIOR, Stichting Mara, SKIN Rotterdam en Samen010.
- Actief en zichtbaar betrokken zijn bij diaconale activiteiten in samenwerking met onder meer het College van Diakenen, de CityPastor, de Pauluskerk en Samen010, zoals bijvoorbeeld de tweejaarlijkse Laurentiusdag en de bed-bad-brood-acties.
- Beleid ontwikkelen voor interne en externe communicatie
 - o PR commissie instellen voor planning en uitvoering van een samenhangende communicatiestrategie voor social media, flyers en posters.
 - o Aanstellen van een webmaster om de (in 2025 vernieuwde) website verder uit te werken en up to date te houden.
 - o Streamen van alle kerkdiensten, en de opnames via social media beschikbaar maken.
 - o Keuzes maken over een eventuele gezamenlijke week-nieuwsbrief.

Acties bij B - Toegankelijke geloofsgemeenschappen

Open, gastvrije gemeenschappen waar mensen zich thuis en veilig kunnen voelen; versterken van de uitstraling en beschikbaarheid van de Laurenskerk als kerk; de rol van kerkmuziek

- Continueren van Laurensonthaal in de huidige kapel.
- Fondsen werven voor een Dagkapel, samen met SGLK.
- Herinrichting van het liturgisch centrum; restauratie van de huidige liturgische meubels.
- Onderzoek naar mogelijkheden om de kerk de hele zondag open te stellen.
- Onderzoek naar mogelijkheden voor invulling van een programma op de dinsdagen (in aanvulling op de bestaande activiteiten Middagpauzedienst, orgelconcert en Koffiecafé), samen met SGLK.
- Ontwikkelen nieuwe gezamenlijke activiteiten voor jongere doelgroepen in de stad.
- Beleid voor Veilige gemeente vaststellen en implementeren – zowel voor werkers in de gemeenten als voor bezoekers.
- Ontwikkelen van een veiligheidsplan voor calamiteiten of onvoorziene situaties tijdens de diensten en ‘onze’ activiteiten.
- Goed werkende geluidsinstallatie in koor en schip.
- Laurens Vocaal ondersteunen in het zoeken naar derde-geldstromen om de muziek in onze diensten op het door ons gewenste niveau te kunnen blijven aanbieden.
- Tijd en ruimte geven aan de kerkmusici om nieuwe kerkmuziek te schrijven of te laten schrijven.

Acties bij C - Samenwerking en verbinding tussen de wijkgemeenten

Samenwerking tussen Maaskant Open Grenzen en het Laurenspastoraat versterken; actief verbinding zoeken met maatschappelijke en culturele partners in de stad; intensiever samenwerken met de city pastor.

- Ons wederzijdse aanbod van kringen en leerhuizen beter toegankelijk maken voor de andere wijkgemeente.
- Ontwikkelen gezamenlijk beleid rond kinderen en oudere jeugd.
- Draagvlak bestendigen en medewerking vergroten bij Vrijdagmiddaggebed en Middagpauzedienst.
- De wisselwerking tussen het werk van de citypastor en de betrokkenheid van onze wijkgemeenten vergroten, met name de activiteiten van de citypastor die de Laurenskerk raken.
- Gezamenlijke klankbordgroep vormen ter ondersteuning van de citypastor.
- Onderzoeken of we vanuit de wijkgemeenten pastorale steun kunnen geven aan bezoekers van activiteiten van de citypastor of van de Kerken in de Laurens, zoals herdenkingsbijeenkomsten.
- Onderzoeken waar we onze organisatorische infrastructuur (ledenbestand, website, communicatie) kunnen samenvoegen.

Acties bij D - Duurzame organisatie en betrokkenheid

Bouwen aan een gedragen organisatie met ruimte voor initiatief, eigenaarschap, heldere afspraken en duurzame inzet van menskracht en middelen; opzetten van een 'vrijwilligers'beleid

- Beleid ontwikkelen voor aantrekken, waarderen, behouden en beschermen van gemeenteleden die vrijwillig taken binnen de gemeente vervullen.
- Afstemming tussen de kerkenraden van beide wijkgemeentes voortzetten in de tweemaandelijks gezamenlijke vergaderingen van de moderamina.
- Ieder jaar een gemeenschappelijke kerkenraadsvergadering, om elkaar te inspireren en om terug- en vooruit te kijken.

Acties bij E - Samenwerking met Stichting Grote of Sint Laurenskerk

Samenwerking met het bestuur en de medewerkers van de Stichting Grote of St Laurenskerk versterken

- Raakvlakken tussen ambities van SGLK en KidL onderkennen en benutten.
- Gedeelde visie op het gebruik van de Laurenskerk.
- Goede communicatie in de dagelijkse praktijk op gebruikersniveau.
- Reguliere evaluatie op bestuurlijk niveau.
- Zoeken naar alternatieve bronnen van inkomsten, samen met SGLK.
- In communicatie en PR wederzijds naar elkaars activiteiten en website verwijzen.

3.2 Evaluatie

Dit beleidsplan beschrijft veel ambities en voorgenomen acties. Per jaar kiezen we de onderwerpen die we het komende jaar voorrang geven.

De keuzes die gemaakt worden, zijn agendabepalend voor de kerkenraden. Het is hun verantwoordelijkheid om de te nemen acties te (laten) concretiseren en uit te zetten. Reguliere monitoring van de uitvoering vindt plaats in de moderamina.

Evaluatie

In een gezamenlijke kerkenraadsvergadering evalueren we jaarlijks de voortgang van de beleidsdoelstellingen. Dan bespreken we tevens de prioritering voor het volgende jaar. Deze vergadering vindt plaats in het najaar, zodat we de financiële consequenties van de uit te voeren acties kunnen meenemen in de begroting voor het navolgende jaar.

4. Individuele beleidsplannen

Om de gezamenlijke plannen ten uitvoer te kunnen brengen, moeten ze uiteraard ook op de agenda's van beide individuele kerkenraden staan. Daarnaast zijn er beleidsdoelen die specifiek de individuele gemeente betreffen, of die passen bij de geschiedenis of het profiel van die gemeente. In dit hoofdstuk beschrijven de gemeenten hun specifieke prioriteiten en actiepunten.

4.1 Maaskant Open Grenzen

Een warme gemeente die we willen doorgeven

Maaskant Open Grenzen is een warme en levendige gemeente, maar onze gemeente is ook kwetsbaar. We zijn een vergrijsde gemeente. Daar is niets mee mis, maar het betekent wel dat we met een steeds kleinere groep mensen de gemeente draaiend houden. In het najaar van 2024 is daar op een zondagmiddag in alle openheid in de gemeente over gesproken: hoe willen we verder? Hoe zien wij de toekomst? Uit dat gesprek kwam een dubbele wens naar voren: aan de ene kant willen we graag blijven doen waar we goed in zijn en waar we ons goed bij voelen. De diensten worden door de gemeenteleden gewaardeerd zoals ze zijn, net als het kringwerk en de activiteiten in onze gemeente. Tegelijk willen we onze vrijzinnig-protestantse traditie ook graag doorgeven aan volgende generaties, omdat we geloven dat hij ook voor hen van waarde kan zijn. Daarom zetten we in de periode 2026-2030 in op continuïteit én vernieuwing.

Pastorale zorg

De pastorale zorg in onze gemeente is op zich voldoende. Mensen zien om naar elkaar, we zijn op de hoogte van wat er speelt. De predikant wordt ingeschakeld indien nodig. Tegelijk is de borging van de pastorale zorg onvoldoende. Veel pastoraat is informeel. Dat is zich goed en wenselijk, maar een informeel en vergrijsd pastoraal netwerk is ook kwetsbaar. Wanneer schakels in dat netwerk wegvallen, kan ook de pastorale zorg voor anderen wegvallen.

De komende periode willen we daarom investeren in de duurzaamheid en weerbaarheid van het pastorale netwerk, en ook jongeren gemeenteleden activeren om pastorale verantwoordelijkheid te nemen, bijvoorbeeld door méér mensen te vragen enkele pastorale contacten te onderhouden. Gesprekken hierover met de werkgroep pastoraat en de kerkenraad zijn in 2025 in gang gezet en moeten in 2026 leiden tot concreet beleid. Praktische vereiste om deze ambitie te realiseren is ook dat we ons ledenbestand bijwerken.

Ook willen we het de gemeenschap rond de diensten versterken. Te denken valt aan een eenvoudige maandelijkse lunch na de dienst. Voor sommige gemeenteleden is de zondagse dienst een van de weinige momenten waarop ze anderen ontmoeten, en kan het gesprekje na de dienst het laatste gesprek van de dag zijn.

Geloof doorgeven

Met nieuwe activiteiten willen we nieuwe generaties aanspreken. Maar we willen méér zijn dan een aanbieder van activiteiten, we willen mensen ook met elkaar verbinden, gemeenschap stichten. We zullen daarom moeten zoeken naar wat zich misschien het beste laat omschrijven als een vrijzinnig-missionaire vorm van kerk-zijn. Dat lijkt een beetje te schuren, omdat vrijzinnigen vaak wars zijn

geweest van alles wat gericht is op evangelisatie en bekering, vanuit een respect voor andere perspectieven. Toch willen we graag doorgeven wat wij zelf ervaren als een enorme rijkdom en bron van inspiratie: namelijk de open en kritische omgang met de Bijbel en de christelijke traditie waar de vrijzinnigheid voor staat. Tegelijk snappen we dat de oude protestantse vrijzinnigheid van voorbije tijden die ons lief is ook zijn beperkingen heeft. Als we onze traditie willen doorgeven, vitaal en levend, waardevol voor nieuwe generaties die opnieuw op zoek zijn naar zingeving en verbinding, zullen we de uitdaging aan moeten gaan om nieuwe wegen te durven nemen en om vrijzinnig te pionieren.

Bestuurlijke slagkracht

Het feit dat de gemeente het zoeken naar vernieuwing en verjonging steunt, betekent ook dat hier bestuurlijke middelen in worden geïnvesteerd (tijd, geld, bestuurskracht). Dat betekent ook dat de predikant minder tijd heeft voor andere taken, zoals het voorgaan in diensten, kringwerk, en pastoraat. De afweging van wat wel en niet kan, wat wenselijk is en wat niet, zal regelmatig in de kerkenraad moeten worden besproken.

De kerkenraad moet wegens aflopende termijnen aan het begin van de beleidsperiode deels vernieuwd worden. Dit proces is in gang gezet in 2025. Voor de periode 2026-2030 is het goed om ook de werkwijze van de kerkenraad opnieuw tegen het licht te houden: doen we als kerkenraad niet teveel zelf? Vergaderen we genoeg, of juist te vaak?

Financiën

Onze wijkkas is krap. Om onze ambities te kunnen verwezenlijken is ook geld nodig. We zullen de financiële gezondheid van de wijkkas daarom moeten versterken.

Dit beleidsplan geeft de richting aan, waarin MKOG zich beweegt. Het is nog geen uitgewerkt plan. We gaan hiermee jaarlijks aan de slag, zodat de komende jaren vóór vaststelling van de begroting duidelijk is welke activiteiten in dat begrotingsjaar zullen worden ondernomen en wat de gevolgen daarvan zijn voor de begroting zelf.

De conceptbegroting voor 2026 zal in maart opnieuw besproken worden in de kerkenraad. Daarbij gaan we ervan uit dat, mocht dit nodig zijn, deze begroting nog gewijzigd kan worden. Dit is geen ideale situatie, maar voor één jaar aanvaardbaar, omdat de besluitvorming over beleidsplan en uitvoeringsplannen en die over de conceptbegroting qua tijdspad niet op elkaar aansluiten.

Kerkmuziek

Nu de Maascantorij niet meer bestaat ligt de kerkmuziek uitsluitend bij organist en predikant. We willen zoeken naar nieuwe manieren om met de beperkte middelen die wij hebben in beweging te blijven op het gebied van kerkmuziek. Te denken valt aan een kleine groep betrokken leden van de Laurencantorij die bereid zijn om met enige regelmaat een bijdrage te leveren in de diensten, zodat nieuwe liederen kunnen worden aangeleerd, en ook materiaal uit het Liedboek met 'voorzang' kan worden ingezet in de diensten.

Sinds eind 2024 hebben de maandelijkse vespers van MKOG een nieuw format gekregen, waarin oude en nieuwe muziek voor kleine gezelschappen en ook geïmproviseerde muziek een belangrijke rol hebben. Dit levert mooie vieringen op en enthousiaste reacties. In de periode 2026-2030 willen

we deze vieringen voortzetten, en breder onder de aandacht brengen.

Beleidsdoelen

- Ontwikkelen van initiatieven om vrijzinnig te pionieren, doorgeven aan volgende generaties wat we van waarde vinden.
- Verjongen van de gemeenschap, op zondagochtend of op andere momenten.
- Borgen van de pastorale zorg voor oudere gemeenteleden, nieuw beleid ontwikkelen.
- Updaten ledenbestand.
- Zoeken naar nieuwe manieren om de ontmoeting rond de diensten te faciliteren en versterken.
- Investeren in bestuur, lichter kerk zijn waar mogelijk, niet altijd alles doen wat nog kan, maar durven kiezen en alleen doen wat we van waarde vinden.
- Versterken financiële gezondheid wijkkas.
- Beleid ontwikkelen voor de kerkmuziek rond eredienst (en vespers).

4.2 Laurenspastoraat

Gemeente zijn

Het Laurenspastoraat is op 7 maart 1971 opgericht vanuit een groeiende behoefte aan liturgische vernieuwing en een bevrijdende theologie. Dit heeft geleid tot een gemeente met een grote diversiteit aan mensen. Die diversiteit wordt door ons omarmd en is een van onze krachten: iedereen mag zich welkom weten. Wij vieren de veelkleurigheid zonder dat het een thema is.

We zijn een wijkgemeente van de Hervormde Gemeente Rotterdam-Centrum, maar spreken eerder van een identiteitsgemeente. Veel leden blijven ook na een verhuizing lid van het LP. De gemeente leeft dus verspreid in Rotterdam en (soms ver) daarbuiten. Dat blijkt geen hindernis om de diensten te blijven bezoeken.

Om elkaar na de dienst te ontmoeten is er iedere vierde zondag van de maand (onder het motto ‘Vier de zondag’) een gezamenlijke lunch, gevolgd door een lezing, presentatie of gesprek over een inhoudelijk thema. Maar ‘door de week’ komt men elkaar niet zomaar tegen. De maaltijden bij mensen thuis (‘Laurensfoyers’) en de sobere maaltijden in de Vastentijd en Adventsperiode bieden mogelijkheden om elkaar dan te ontmoeten, maar zijn incidenteel. We willen zoeken naar aanvullende vormen om de gemeentebinding en de gemeentevorming ook door de week te stimuleren.

Pastoraal werken we met een ‘pastorale werkgroep’, een team van gemeenteleden. Ieder gemeentelid is gekoppeld aan een lid van de pastorale werkgroep, om het contact te onderhouden en wel en wee te delen. Gezien de leeftijdsopbouw willen we nieuwe leden werven voor de werkgroep.

Opbouw gemeente

Qua opbouw is er – zoals in de meeste kerken – ook in het LP vergrijzing zichtbaar. Maar ook jongere generaties sluiten zich aan bij het LP, waaronder gezinnen met kinderen. Die verjonging zien we ook dankbaar terug in de samenstelling van de kerkenraad. We willen kinderen en jongeren helpen in hun zoektocht naar geloof en zingeving, en hun betrokkenheid in de liturgie vergroten. We willen hen volgen in wat hen beweegt, en wat de kerk voor hen kan betekenen. De afstanden maken het praktisch moeilijk om afspraken te maken voor catechisatie of andere leergroepen voor jongeren.

Het initiatief waarin ‘jonge gezinnen en gemeenteleden’ samen (in aanwezigheid van de predikant) een weekend doorbrengen in een kampeerboerderij begint een jaarlijkse traditie te worden. Zowel bij de volwassenen als bij de kinderen levert dit waardevolle contacten op. We willen de voortgang van deze traditie stimuleren.

Diaconaat

Diaconaal zijn wij onderdeel van de centrale diaconie van Rotterdam-Centrum met de projecten die daar lopen. Daarnaast heeft de wijkdiaconie een eigen beleidsplan geformuleerd.⁵ Daarin beschrijven we wat onze diaconale roeping is: het delen van wat de gemeente aan gaven geschonken is; helpen

⁵ Wijkdiaconie Laurenspastoraat . Beleidsplan 2025, 28 maart 2025

waar geen helper is; getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt. Vanuit dit uitgangspunt zijn speerpunten geformuleerd, inclusief jaarplanning en begroting.

Als LP zijn we verantwoordelijk voor het diaconale project Open Huis Crooswijk. Het Open Huis is in 2025 een stichting geworden, waardoor er meer mogelijkheden zijn om naast de substantiële bijdrage van het College van Diakenen extern financiën te werven. In de stichtingsstatuten zijn de verbondenheid en verantwoordelijkheid van het Laurenspastoraat verankerd. Beleidsplannen, begrotingen en jaarrekeningen worden ook voorgelegd aan de kerkenraad van het Laurenspastoraat.

Het Open Huis Crooswijk zit in de lift. Door de nieuwe locatie aan de Rusthoflaan 52-54b zijn er volop mogelijkheden om in de wijk present te zijn, om in de noden van mensen bij te staan, en om de bewoners te helpen hun kracht te vinden. Er wordt al door enkele vrijwilligers uit het Laurenspastoraat een bijdrage geleverd aan o.a. de wekelijkse maaltijden. De citypastor is bereikbaar om bij te staan in pastorale noden. Er is een groeiende betrokkenheid vanuit de gemeente, maar het blijft aandacht vragen om de afstand tussen kerk en Open Huis te verkleinen.

Concrete actiepunten:

- Vormen zoeken om ook door de week gemeente te zijn; voor de leden dichtbij en veraf wonend.
- Continueren van de ‘jonge gemeente’ weekenden in samenwerking met MKOG.
- Zoeken naar nieuwe leden voor de pastorale werkgroep.
- Zoeken naar manieren om jongeren nabij te zijn in hun zoektocht naar geloof en zingeving
 - o Dienst doen bij het Avondmaal of als lector inschakelen voor de Schriftlezingen inclusief lectorentraining.
 - o Een programma maken in plaats van een ‘gewone’ catechisatie; bijvoorbeeld op zondagmiddagen naar musea voor inhoudelijke gesprekken en onderling contact.
- Vormen zoeken voor meer betrokkenheid vanuit de gemeente met ons diaconale project in Crooswijk.

Onze diensten

Op de tweede en vierde zondag van de maand hebben wij in de ochtend een dienst van Schrift en Tafel. Wij volgen de oecumenisch-protestantse orden van dienst waarbij liturgie hoog op onze lijst staat. De betekenis van muziek daarin is in hoofdstuk 2.4 toegelicht. Wij willen de liturgische traditie hoog en bijdetijds houden door verdere verdieping, in samenspraak met cantor en organist.

De avonddiensten, die iedere zondag worden gehouden, zijn niet zozeer op onze gemeente gericht, maar zijn bedoeld als aanbod van de Hervormde Gemeente aan onze stad. Ze trekken nog relatief weinig bezoekers. We gunnen meer mensen de schoonheid en inspiratie van deze diensten en zoeken naar netwerken om hen te bereiken.

Voor een zorgvuldige liturgie is een zorgvuldige inrichting van de kerkelijke ruimte nodig tijdens de dienst. De Avondmaalstafel en andere liturgische objecten zijn toe aan restauratie of vervanging.

Voor alle diensten wordt een liturgieblad gemaakt; we willen naar een vorm waarin we minder papier gebruiken.

In de Dagkapel en rondom de diensten maken veel bezoekers dankbaar gebruik van de gelegenheid een kaarsje te branden. De huidige (plastic) houders van de kaarsjes leveren veel afval op.

Iedere hoofddienst zorgt een bloemengroep voor een bloemstuk naast de Tafel, en voor een boeket op de Tafel dat na de dienst als groet van de gemeente gaat naar iemand in vreugde of verdriet. We willen ons bezinnen hoe we deze aankleding van het liturgisch centrum, en de bloemengroet, op een milieuvriendelijke manier kunnen vormgeven.

Concrete actiepunten:

- Onderzoeken of de buitendeur van de kerk tijdens alle diensten open kan blijven.
- Leerhuizen over liturgie en over de rol van muziek daarin.
- Plan met tijdplanning opstellen voor het renoveren of restaureren van liturgische objecten.
- Onderzoeken of en hoe we als gemeente een bijdrage kunnen leveren aan ‘duurzaamheid’ in de Laurenskerk.
 - o Ontwikkelen van een missaal.
 - o Aanschaf van een kaarsentafel met milieuvriendelijker kaarsen-systeem.
 - o Vormgeven van de bloemen en de bloemengroet op een milieuvriendelijke manier.

Overige activiteiten

Het LP koestert een jarenlange vriendschapsband met de gemeente van de Kreuzkirche in Dresden, met tot voor kort een jaarlijkse ontmoeting afwisselend in Dresden of Rotterdam. Door ontwikkelingen in de gemeenten verloopt het contact momenteel moeizamer.

In de Laurenskerk vindt een aantal activiteiten plaats waarvoor het LP momenteel de organisatie en verantwoordelijkheid draagt. We willen die verantwoordelijkheid graag delen met anderen, met name met MKOG.

Concrete actiepunten:

- Samen met de gemeente te Dresden de uitwisseling evalueren en een plan maken voor de toekomst.
- Samen met MKOG en de andere wijkgemeenten een plan maken voor het delen van de organisatie, verantwoordelijkheid, bemensing van de Dagkapel (Laurens Onthaal), de Middagpauzedienst en het Gebed voor Vrede en Verzoening.

Financiën

Dit beleidsplan geeft de richting aan, waarin het Laurenspastoraat zich beweegt. Het is nog geen concreet uitgewerkt plan, waarin per jaar aangegeven wordt welke activiteiten er specifiek worden ondernomen en welke kosten daaraan verbonden zijn. We gaan hiermee jaarlijks aan de slag, zodat vóór vaststelling van de begroting duidelijk is welke activiteiten in dat begrotingsjaar zullen worden ondernomen en wat de gevolgen daarvan zijn voor de geormerkte reserves op de balans, of voor de begroting zelf.

Addendum

Op 4 maart 2026 hebben de respectieve kerkenraden dit beleidsplan geaccordeerd.

De beschreven uitvoeringsplannen zijn groot in aantal en divers van aard. Het betreffen zaken die al in gang zijn gezet en die we verder zullen uitwerken (bijvoorbeeld het Beleid Veilige Gemeente), die 'laaghangend fruit' zijn (zoals aanschaf milieuvriendelijker kaarsentafel) of die vooral om bewustwording vragen (zoals de samenwerking met de Citypastor). Een groot aantal onderdelen behoeft continue aandacht (zoals de gesprekken met SGLK).

Bij een aantal doelstellingen gaat het om concrete projecten. Daarvan hebben de kerkenraden de volgende geprioriteerd voor 2026:

- Beleid ontwikkelen voor interne en externe communicatie (PR-commissie)
- Fondsen werven voor een Dagkapel, samen met SGLK
- Inrichting van het liturgisch centrum
- Zondagmiddagopenstelling.

